

Копитько В.Ю. курсант 102
навчальної групи ННІ №2
НАВС, Карпенко А.О.,
курсант 103 навчальної групи
ННІ №2 НАВС.

ЕВАКУАЦІЙНІ ЗАХОДИ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

1.1 ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ.

Надзвичайна ситуація (НС) - порушення нормальних умов життя і діяльності людей на об'єкті або території, що призвело або може призвести до людських і матеріальних втрат.

Евакуаційні органи - підрозділи управління процесом евакуації, які призначаються розпорядженням керівника відповідного органу виконавчої влади (об'єкта) для планування, підготовки, організації та проведення евакуації населення, а також для приймання і розміщення евакуйованого населення.

Евакуація населення - комплекс заходів щодо організованого вивезення (виведення) населення із районів

(місць), зон, можливого впливу наслідків надзвичайної ситуації (далі - НС) природного або техногенного характеру і розміщенню його поза зонами дії вражаючих факторів джерел НС (у безпечних районах (місцях), у разі виникнення безпосередньої загрози життю та заподіяння шкоди здоров'ю людей.

В залежності від часу і термінів проведення, евакуація населення може бути - завчасна і негайна.

Завчасна евакуація - евакуація при якій населення завчасно виводиться із зон можливої дії вражаючих факторів (прогнозованих зон надзвичайних ситуацій)

Негайна (невідкладна) евакуація населення проводиться на випадок виникнення надзвичайних ситуацій. Евакуації підлягає населення, яке проживає у населених пунктах, що знаходяться у зонах та районах можливого виникнення стихійного лиха, аварій і катастроф (якщо виникає безпосередня загроза життю чи здоров'ю людей).

Загальна евакуація - комплекс заходів, що здійснюється для всіх категорій населення в окремих регіонах держави у разі виникнення надзвичайних ситуацій.

Загальна евакуація проводиться за рішенням Кабінету Міністрів України для всіх категорій населення.

Загальна евакуація планується на випадок:
Можливого небезпечного радіоактивного забруднення територій навколо атомних електростанцій
Виникнення загрози катастрофічного затоплення місцевості.

Часткова евакуація - комплекс заходів, що здійснюється для захисту окремих категорій населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного чи природного характеру.

Часткова евакуація проводиться за рішенням Кабінету Міністрів України у разі загрози або виникнення надзвичайної ситуації техногенного чи природного характеру.

Зона можливого ураження - окрема територія або об'єкт, на який внаслідок надзвичайної ситуації виникає загроза здоров'ю людей чи заподіяння матеріальних втрат.

Уповноважені органи управління з питань НС та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи - Головне управління з питань НС та цивільного захисту населення Автономної Республіки Крим, Головне управління з питань надзвичайних ситуацій Київської міськдержадміністрації, головні управління з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи обласних та Севастопольської міської держадміністрацій.

II. ОРГАНІЗАЦІЯ ЕВАКУАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ НА ЧАЕС.

2.1 Особливості проведення евакуації у випадку аварії на РНО.

Евакуація населення у випадку аварії на РНО носить місцевий або регіональний характер.

Евакуація населення із зон небезпечного радіоактивного забруднення навколо атомних електростанцій планується і проводиться:

Для АЕС потужністю до 4 ГВт - у радіусі 30 км;

Для АЕС потужністю більше 4 ГВт - у радіусі 50 км.

Рішення про проведення евакуації населення приймається на підставі прогнозованої радіаційної обстановки. Особливістю проведення евакуації населення при аваріях на радіаційно-небезпечних об'єктах є обов'язкове використання для вивозу людей критого транспорту, що має захисні властивості від радіації.

Після ліквідації наслідків аварії на радіаційно-небезпечному об'єкті і у зоні радіоактивного забруднення приймається рішення про проведення реевакуації.

Евакуаційні заходи плануються, забезпечуються і проводяться у взаємодії з органами військового управління. Евакуація населення у безпечні райони фінансується:

у центральних органах виконавчої влади та підлеглих їм бюджетних установ - за рахунок коштів державного бюджету; самостійних організаціях, не залежно від форм власності - за рахунок власних коштів.

Для евакуації населення із зон радіоактивного забруднення навколо АЕС визначається не менш як 2 райони для розміщення евакуйованого населення у протилежних напрямках, з урахування переважаючого для цієї місцевості напрямку вітру.

Така евакуація проводиться у 2 етапи:

-на першому етапі еваконаселення доставляється від місць посадки на транспорт до проміжних пунктів евакуації (ППЕ), розташованого на межі зони можливого радіоактивного забруднення;

-на другому етапі еваконаселення виводиться із ППЕ у сплановані місця тимчасового розміщення у безпечних районах.

2.2 Евакуаційні органи, їх функції та завдання Значні обсяги, складність організації і проведення евакозаходів висувають підвищені вимоги до створення евакуаційних органів і їх своєчасній і якісній підготовці до проведення евакуації населення.

Для планування, підготовки і проведення евакуації в центральних органах виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування та об'єктів економіки завчасно у мирний час створюються евакуаційні органи.

До евакуаційних органів відносяться:

- евакуаційні комісії(республіканська, обласні, міські, районні у містах та інших населених пунктах і об'єктові);
- евакуаційні комісії міністерств(відомств) і організацій;
- збірні евакуаційні пункти (ЗЕП) міські і об'єктові;
- приймальні евакуаційні пункти (ПЕП) міські і об'єктові;

- евакоприймальні комісії - при органах місцевого самоврядування;
- проміжні пункти евакуації (І ППЕ);
- оперативні групи (ОГ) з організації вивчення евакуйованого населення;
- групи управління на маршрутах пішої евакуації населення;
- адміністрації пунктів посадки (висадки) населення на транспорт (з транспорту).

Евакуаційні комісії створюються у всіх ланках, що відповідають адміністративно-територіальному поділу територій на об'єктах економіки, де планується евакуація населення, робітників та службовців.

Спочатку після аварії на Чорнобильській АЕС керівництво УРСР та СРСР намагалося приховати масштаби трагедії, але опісля повідомлень зі Швеції, де були знайдені радіоактивні частинки, що були принесені з Чорнобилю, розпочалася масова евакуація із забруднених районів.

Радіоактивного зараження зазнали більше 600 000 осіб, перш за все, це були ліквідатори катастрофи, які першими прибули до АЕС.

Майже одразу після аварії прибули пожежні, яких попередили лише про пожежу, а сам факт викиду радіаційних речовин. Через недостатню проінформованість щодо небезпеки, рятувальники були без ізолюючих протигазів та спецодягу. Всі вони поперли померли від гострої променевої хвороби.

Нині в Україні проживає понад 2,5 млн. чол., які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, з них 105 тис. осіб стали інвалідами.	Внаслідок аварії на ЧАЕС постраждало 5 млн. людей, забруднено радіоактивними нуклідами близько 5 тис. населених пунктів України, Білорусі та Росії, з них в <u>Україні</u> - <u>2218 селищ та міст із</u>
--	--

	населенням понад 2,4 млн. чол.
Чорнобильський вибух дорівнює 500 атомним бомбам, скинутим на Хіросіму.	Сумарні економічні збитки для України до 2015 року становитимуть 179 млрд. дол. США
600 тис. чол. ліквідовували наслідки Чорнобильської катастрофи.	6 млрд. дол. США було витрачено на будівництво першого саркофагу.
50 млн. кюрі - сумарний випадок радіоактивних речовин.	5 тис. тонн захисних матеріалів було скинуто в реактор за перші 14 днів після аварії.
Радіоактивними речовинами в Україні забруднено понад 5 млн. га земель.	Реалізація проекту «Укриття» потребує понад 1,4 млрд. дол. США.

Для розробки планів і організації безпосереднього прийому, розміщення та забезпечення евакуйованого із зон НС населення, у безпечних районах створюються евакоприймальні комісії.

Основні завдання евакоприймальних комісій: планування та приймання, розміщення і першочергового життєзабезпечення евакуйованого населення; організації і контролю комплектування, якісної підготовки підвідомчих евакуаційних комісій; організації і контролю забезпечення евакуації; обліки забезпечення зберігання матеріальних і культурних цінностей.

Уповноважений орган управління з питань НС та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи постійно інформується евакуаційними органами про планування евакуації, підготовку евакуаційних органів до виконання покладених на них завдань, навчання населення діям під час проведення евакуації, обладнання станцій, портів,

пунктів посадки на транспортні засоби, підготовку маршрутів до місць посадки на транспортні засоби, здійснення контролю за підготовкою транспортних засобів до евакуації, організації обліку евакуйованого населення, підготовки пунктів управління до організації управління та зв'язку у ході евакуації, організації оповіщення відповідних органів управління та населення про початок евакуації, організації інженерної, медичної, пожежної, радіаційної, хімічної розвідки в місті (районі), медичного забезпечення населення у ході евакуації у місті (районі), підготовки до розгортання пунктів спеціальної обробки населення, знезараження одягу і транспортних засобів, дозиметричного контролю у складі приймальних евакуаційних пунктів.

Збірні евакуаційні пункти призначаються для збору та реєстрації еваконаселення, формування евакуаційних колон і ешелонів, відправлення їх на пункти посадки на транспорт та вихідні пункти руху пішки і відправлення у безпечні райони евакуйованого населення.

Приймальні евакуаційні пункти створюються для організації, приймання, обліку прибуваючих піших колон, евакуаційних ешелонів, автоколон з евакуйованим населенням, матеріальними і культурними цінностями з послідуочим їх відправленням до місць постійного чи тимчасового розміщення, зберігання у безпечних районах.

створюються з метою короточасного розміщення населення за межами зон можливих руйнувань у безпечних районах населених пунктів; реєстрації і проведення при необхідності дозиметричного і хімічного контролю, заміни одягу і взуття або проведення їх спеціальної обробки, надання першої медичної допомоги, санітарної обробки евакуйованого населення та відправлення його до безпечних районів розміщення.

2.3 Основні документи з організації планування евакуаційних заходів.

1 Основні документи:

- план евакуації населення;
- план приймання та розміщення евакуйованого населення у безпечному Проміжні пункти евакуації районі;
- план організації та проведення евакуаційних заходів;
- плани забезпечення евакуаційних заходів за видами забезпечення є додатками до Плану евакуації.

План евакуації, приймання та розміщення евакуйованого населення оформлюються у вигляді розділів у текстовій частині (пояснювальної записки) і додатків до відповідних планів цивільної оборони карта (схема) є складовою частиною планів.

Евакуаційна комісія відповідного органу виконавчої влади, на території якої планується розміщення евакуйованого населення, розробляє план його приймання і розміщення у безпечному районі з картою (схемою).

Розділ плану з транспортного забезпечення евакуації розробляється відповідним структурним підрозділом транспортного забезпечення, погоджується з уповноваженим органом управління з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи і затверджується керівником органу управління відповідного виду транспорту.

Інформаційне забезпечення евакуйованого населення про порядок дій у різних ситуаціях та про оперативну обстановку здійснюється уповноваженим органом управління з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи і евакуаційним органом з використанням для цього системи оповіщення, засобів радіомовлення і телебачення та із залученням у разі потреби сил і засобів органів МВС.

Евакуйовані громадяни повинні мати при собі паспорт, військовий квиток, документ про освіту, трудову книжку або пенсійне посвідчення, свідоцтво про народження, гроші і цінності, продукти харчування і воду на 3 доби, постільну білизну, необхідний одяг і взуття загальною вагою не більш як

50 кг на кожного члена сім'ї. Дітям дошкільного віку вкладається у кишеню або пришивається до одягу записка, де зазначається прізвище, ім'я та по батькові, домашня адреса, а також ім'я та по батькові матері і батька.

ІІІ. ОСОБЛИВОСТІ ЕВАКУАЦІЇ ПРИ АВАРІЯХ НА АТОМНИХ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЯХ (АЕС) І ХІМІЧНО НЕБЕЗПЕЧНИХ ОБ'ЄКТАХ.

У разі аварії на АЕС передбачається евакуація населення і сільськогосподарських тварин (із 30- кілометрової зони навколо АЕС, організовується розміщення їх у безпечних районах і забезпечення всім необхідним у процесі евакуації та у місцях їхнього розселення. При плануванні евакуації враховуються такі особливості: — розробляється кілька варіантів евакуації залежно від характеру масштабів аварій, метеоумов і можливої радіаційної обстановки; — у разі термінової евакуації збірні евакопункти не розгортаються.

Евакуація міського населення проводиться за територіальним принципом, Посадка на транспортні засоби здійснюється біля під'їздів житлових будинків і захисних споруд; — населення сільської місцевості евакуюється за промислово-територіальним принципом, по сільськогосподарських кооперативах та ін.

Планування евакуації населення, яке мешкає поблизу хімічно небезпечного підприємства, здійснюється по кожному об'єкту. При плануванні евакуації враховують: — небезпечні концентрації отруйних речовин можуть зберігатися до декількох діб; — незначне ушкодження людей отруйними речовинами через шкіру не потребує застосування засобів захисту шкіри при евакуації; — особливості розповсюдження отруйних речовин. У зв'язку із швидким розповсюдженням хмари сильнодіючої отруйної речовини збірні евакопункти не розгортаються. В умовах значної відстані від місць аварії евакуацію необхідно проводити комбінованим способом. Зони хімічного зараження при аваріях з розливанням СДОР можуть мати довжину від десятків метрів до десятків кілометрів. Це

залежатиме від кількості розливої СДОР, її виду та умов зберігання, а також від швидкості вітру і вертикальної стійкості повітря. У зв'язку з цим у плані цивільної оборони повинно бути кілька варіантів відселення залежно від напрямку вітру. Маршрути евакуації вибирають 139перпендикулярно до розповсюдження хмари СДОР. Розміщення евакуйованих планується в населених пунктах, що є за межею хімічного зараження, у будинках житлового сектора. Відстань евакуації залежить від масштабу аварії і, як правило, не перевищує 15 км від зони хімічного зараження. У пунктах тимчасового відселення передбачається розгортання медпунктів, підприємств торгівлі та інших необхідних засобів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України, Київ, 1996-108с.
2. Підручник «Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій (Евакуація населення у надзвичайних ситуацій)» О.М. Євдін, В.В. Могильченко, А.І. Фомін, О.І. Сафронов.
3. Підручник «Громадська оборона», В.Г. Атаманюк, Л.Г. Ширшев, Н.І.Акімов.
4. Підручник «Безпека життєдіяльності», Жидецький В.І., Львів .-256с.
5. Підручник «Цивільна оборона і захист»,О.П. Допутов, І.В. Ковальов,І.Ф.Музика, 2001. -310с.